

Veelgestelde vragen

Luxemburg, 28 september 2017

Jaarverslag 2016 – Veelgestelde vragen

1. Heeft de Europese Rekenkamer de rekeningen over 2016 goedgekeurd?

Ja. Wij hebben de rekeningen over 2016 goedgekeurd als zijnde betrouwbaar (een “goedkeurend oordeel” gegeven), zoals wij dat sinds 2007 voor ieder begrotingsjaar hebben gedaan. Wij concluderen dat de rekeningen over 2016 de financiële situatie van de EU en haar resultaten over het jaar op alle materiële punten getrouw weergeven.

Naast ons oordeel over de rekeningen moeten wij – op basis van ons controlewerk – een oordeel geven over de vraag of de onderliggende betalingen werden verricht overeenkomstig de EU-regels. Het geschatte foutenpercentage voor betalingen vertoont de afgelopen jaren een voortdurende verbetering: 2014: 4,4 %; 2015: 3,8 %; 2016: 3,1 %. Bovendien bevatte in 2016 ongeveer de helft van de gecontroleerde uitgaven geen fouten van materieel belang. Dit was vooral het geval voor op rechten gebaseerde betalingen.

Daarom hebben we, voor het eerst sinds we in 1994 betrouwbaarheidsverklaringen gingen uitbrengen, een oordeel met beperking afgegeven over de betalingen in 2016, in plaats van een afkeurend oordeel.

2. Wat is een “goedkeurend/afkeurend oordeel” en een “oordeel met beperking”?

Een goedkeurend oordeel betekent dat de cijfers een getrouw beeld geven en in overeenstemming zijn met de regels voor financiële verslaglegging. Een oordeel met beperking houdt in dat de controleurs geen goedkeurend oordeel kunnen afgeven, maar dat de vastgestelde problemen geen diepgaande invloed hebben, ofwel niet aanwezig zijn in de gehele populatie. Een afkeurend oordeel duidt op wijdverbreide problemen.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

3. Wat is een “materieel foutenpercentage”?

Deze auditterm betekent het niveau waaronder fouten niet worden geacht aanzienlijke gevolgen te hebben. Een materieel foutenpercentage is een foutenpercentage waardoor het besluit van de beoogde gebruiker van het controleverslag waarschijnlijk wordt beïnvloed. Wij en de Commissie hanteren beide een drempel van 2 % om het materieel belang vast te stellen.

4. Wat zijn “op rechten gebaseerde betalingen” en “betalingen ter vergoeding van kosten”?

Op rechten gebaseerde betalingen zijn gebaseerd op de vervulling van bepaalde voorwaarden. Dergelijke betalingen omvatten beurzen voor studenten en onderzoekers (in het kader van uitgaven voor het verbeteren van het concurrentievermogen), rechtstreekse steun voor landbouwers (in het kader van Natuurlijke hulpbronnen) en salarissen en pensioenen voor EU-ambtenaren (in het kader van Administratie).

Betalings ter vergoeding van kosten worden verricht wanneer de EU subsidiabele kosten vergoed worden die zijn gemaakt voor subsidiabele activiteiten. Dergelijke betalingen worden bijvoorbeeld verricht voor onderzoeksprojecten (in het kader van uitgaven voor concurrentievermogen), investeringen in regionale en plattelandsontwikkeling en opleidingsmaatregelen (gedekt door uitgaven in het kader van Economische, sociale en territoriale cohesie en Natuurlijke hulpbronnen) en ontwikkelingshulpprojecten (in het kader van Europa als wereldspeler).

5. Is het financieel beheer in de EU aan het verbeteren?

Ja. Het geschatte foutenpercentage voor betalingen vertoont de afgelopen jaren een voortdurende verbetering: 2014: 4,4 %; 2015: 3,8 %; 2016: 3,1 %. Bovendien bevatte in 2016 ongeveer de helft van de gecontroleerde uitgaven geen materieel foutenpercentage. Bij onze controles hebben wij de afgelopen jaren ook vastgesteld dat de interne controles bij de Commissie en in de lidstaten aanmerkelijk zijn versterkt.

6. Hoe willen jullie de zaken in de toekomst anders aanpakken?

2017 zal het eerste jaar zijn waarin er een aanzienlijk deel van de uitgaven op alle terreinen van de EU-begroting zal worden verricht volgens de nieuwe regels die van toepassing zijn op het MFK 2014-2020. De wetgevers hebben nieuwe, deugdelijker regels aangenomen waarmee deze uitgaven worden beheerd. Bovendien hebben wij – zoals wij bij onze controles in de afgelopen jaren hebben gezien – vastgesteld dat de interne controles bij de Commissie en in de lidstaten aanmerkelijk zijn versterkt. Wij verwachten in de toekomst meer op de interne controles te kunnen vertrouwen, ervan uitgaand dat hiermee fouten nog steeds worden voorkomen of opgespoord en gecorrigeerd, waar het gaat om het beoordelen van de regelmatigheid van de uitgaven. Deze benadering zal duidelijker maken waar tekortkomingen blijven bestaan en zal ons helpen de verantwoording te bevorderen, alsook het beheer van de EU-financiën te verbeteren. Voor 2017 zal dit getest worden op het gebied van Cohesie.

Tegelijkertijd is het niet voldoende om geld slechts volgens de regels uit te geven. De belastingbetalers in de EU willen waar voor hun geld. Daarom richten wij onze tijd en middelen op doelmatigheidscontroles, waarbij wij nagaan of het EU-beleid daadwerkelijk doeltreffend is en of de uitgavenprogramma's de best mogelijke prijs-kwaliteitsverhouding bieden.

7. Er is echter nog steeds een geschat foutenpercentage van 3,1 %. Wat houdt dat in?

3,1 % is een schatting van het geldbedrag dat niet had mogen worden betaald uit de EU-begroting, omdat het niet overeenkomstig de EU-regels werd gebruikt, en dus ook niet beantwoordt aan de bedoeling die de Raad en het Parlement hadden met de betrokken EU-wetgeving of aan de specifieke nationale wetgeving in de lidstaten.

Typische fouten betreffen onder meer betalingen aan niet in aanmerking komende begunstigden, voor projecten die niet subsidiabel waren, of voor aankopen van diensten, goederen of voor investeringen waarbij de regels voor overheidsopdrachten niet behoorlijk werden toegepast.

Onze schatting van het foutenpercentage is gebaseerd op een statistisch model: op basis van ons werk hebben we 95 % zekerheid dat het foutenpercentage tussen 2,2 % en 4 % ligt. Bovendien is het percentage 3,1 % een gemiddelde van alle gebieden van de EU-begroting en alle soorten uitgaven. Het geschatte foutenpercentage voor op rechten gebaseerde betalingen, goed voor de helft van het totaal, lag onder 2 %.

8. De totale EU-begroting beliep in 2016 136,4 miljard euro en het foutenpercentage bedroeg 3,1 %. Houdt dat in dat er 4,23 miljard euro aan EU-geld is verspild?

Deze benadering kan misleidend zijn, omdat er een belangrijk verschil is tussen een "fout" en "verspilling". Bij onze toetsing gaan wij na of het EU-geld is besteed voor het beoogde doel, of de in rekening gebrachte kosten naar behoren zijn berekend en of er aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden is voldaan. Dit is wat het percentage 3,1 % inhoudt.

Sommige van deze fouten betreffen betalingen die niet voldeden aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden; zo werd er steun voor onderzoek verstrekt aan een bedrijf dat was geclassificeerd als "klein of middelgroot" terwijl het volledig eigendom was van een groot bedrijf, of werden er onjuiste oppervlakten opgegeven door landbouwers.

In deze gevallen hadden de EU-middelen wellicht nog steeds enige positieve impact en leverden zij enig voordeel op, al werden de voorwaarden voor de gebruikmaking ervan niet volledig in acht genomen. Anderzijds kunnen bepaalde wettige en regelmatige uitgaven toch een verspilling zijn, bijvoorbeeld wanneer er haveninfrastructuur wordt aangelegd zonder dat er naar behoren rekening wordt gehouden met toekomstige vrachtniveaus.

9. Hoe ontstaan fouten?

Fouten ontstaan wanneer begunstigden zich niet houden aan de regels bij het aanvragen van EU-financiering. Om in aanmerking te komen voor EU-financiering moeten begunstigden enkele specifieke EU-regels en, in veel gevallen, ook nationale regels in acht nemen. Deze regels bestaan om ervoor te zorgen dat de uitgaven niet nadelig zijn voor de werking van de interne markt (zoals aanbestedingsregels en staatssteunregels) en dat de uitgaven door de Raad en het Parlement met het beoogde doel worden verricht.

Fouten ontstaan wanneer deze regels worden overtreden, bijvoorbeeld wanneer landbouwers een onjuiste landbouwoppervlakte declareren, projectontwikkelaars zich niet aan openbare aanbestedingsregels houden of onderzoekscentra vergoedingen voor kosten aanvragen die niet zijn verbonden aan door de EU gefinancierde projecten. Het Jaarverslag 2016 geeft voorbeelden van fouten die werden aangetroffen tijdens onze controles.

10. Wanneer het geschatte foutenpercentage voor betalingen voor 2016 3,1 % bedraagt, houdt dit dan in dat 96,9 % van de EU-begroting volgens de regels werd besteed?

Ja, als er alleen rekening wordt gehouden met fouten die kunnen worden gekwantificeerd. Ons oordeel over de EU-uitgaven is gebaseerd op een uitgebreide steekproef die alle beleidsterreinen bestrijkt. De verrichtingen in de steekproef worden uitvoerig gecontroleerd en de aangetroffen fouten worden gekwantificeerd en, waar mogelijk, gebruikt om een geschat foutenpercentage te berekenen.

Er zijn echter veel fouten die wij niet kunnen kwantificeren, zoals minder ernstige overtredingen van de aanbestedingsregels, niet-naleving van de voorschriften inzake bekendmaking, of onjuiste integratie van EU-richtlijnen in nationaal recht. Deze fouten zijn daarom niet in ons geschatte foutenpercentage opgenomen.

11. Betreffen fouten gevallen van fraude?

In het overgrote deel van de gevallen niet.

Fraude is een opzettelijk misleidende handeling om een voordeel te behalen. Hoewel het moeilijk kan zijn gevallen van fraude vast te stellen tijdens de standaardcontroleprocedures, constateren wij elk jaar bij onze controletests een aantal vermoedelijke fraudegevallen. In 2016 troffen de wij in ongeveer 1 000 gecontroleerde verrichtingen elf gevallen van vermoedelijke fraude aan. Al deze gevallen worden gemeld aan OLAF, het Europees Bureau voor fraudebestrijding, dat onderzoek doet en hieraan voor zover nodig follow-up geeft in samenwerking met de autoriteiten van de lidstaten.

12. Zowel de Commissie als de lidstaten hebben de macht om fouten te voorkomen en te corrigeren wanneer deze ontstaan. Wat is de impact hiervan op het foutenpercentage?

Corrigerende maatregelen door de autoriteiten in de lidstaten en de Commissie hadden een positieve invloed op het geschatte foutenpercentage. Zonder deze maatregelen zou het door ons geschatte algemene foutenpercentage 1,2 % hoger zijn geweest.

Bovendien was er voldoende informatie beschikbaar om een significant deel van de resterende fouten te voorkomen of op te sporen en te corrigeren. Als deze informatie was gebruikt, zou het geschatte foutenpercentage in 2016 voor de totale uitgaven voor Economische, sociale en territoriale cohesie en voor Europa als wereldspeler onder de materialiteitsdrempel van 2 % hebben gelegen. Wij zijn van mening dat dit aantoont dat de bestaande controles adequaat zijn, maar dat zij naar behoren moeten worden uitgevoerd.

Het Jaarverslag 2016, inclusief de PERSMAP, is in 23 EU-talen beschikbaar op www.eca.europa.eu